

Bilaga 1: Metod för samordning av övningsverksamhet på nationell nivå

I nationella övningar som leds av Myndigheten för civilt försvar övar flera aktörer sin förmåga att tillsammans med andra hantera konsekvenserna av samhällsstörningar i hela hotskalan. Aktörerna deltar aktiv och bidrar med resurser under hela planeringsprocessen.

De militära övningar där Försvarsmakten ansvar för, är företrädesvis avsedda att öva det militära försvaret. För att öva det militära försvaret krävs i vissa fall deltagande från det civila försvaret, företrädesvis som responsceller vid större stabsövningar (Command Post Exercise (CPX)). När Försvarsmakten genomför förbandsövningar (Live Exercise (LIVEX)) krävs oftast stöd från det civila försvaret. Detta omfattar stöd som skapar förutsättningar för övningars genomförande men är inte alltid en del av övningen.

1. Försvarsmakten och Myndigheten för civilt försvar identifierar tillsammans relevanta övningar som övar totalförsvar eller med inslag av totalförsvar¹, samt ger förslag på deltagande aktörer. Arbetet genomförs i chefsamverkansgruppen för övning (C-SAMÖV). I chefsamverkansgruppen ingår från Myndigheten för civilt försvar, cheferna för sektionen för övning och utbildning,² enheten för planering samt³ enheten för övning och lärande⁴ tillsammans med chefen för övningsavdelningen⁵ på Försvarsmaktens högkvarter.
2. Identifierade övningar med föreslaget deltagande föredras i respektive organisation för GD och ÖB (eller av dem utsedda befattningshavare).

¹ Utgående bland annat från de dialoger myndigheterna har inom ramen för den gemensamma uppdragstolkningen för främjandet och utvecklingen av en samordnad planering för totalförsvaret 2025 – 2030.

² SI-UT-ÖU 1

³ OH-C5: C5

⁴ OH-C7: C7

⁵ FST GEN ÖVN Plan

3. Identifierade övningar med föreslaget deltagande föredras på Nationellt forum för inriktning och samordning av utbildning och övning för beredskapsmyndigheterna (NAFS)⁶, som leds av Myndigheten för civilt försvar och samlar beredskapsmyndigheter och andra nyckelaktörer.
4. De beredskapsmyndigheter som berörs av de föreslagna övningarna analyserar och förankrar förslagen inom egen myndighet och föredrar för egen myndighetschef.
5. Försvarsmakten och Myndigheten för civilt försvar, ÖB/ GD (eller av dem utsedda befattningshavare), tar upp föreslagna övningar med föreslaget deltagande på civilt beredskapsråd eller motsvarande chefsmöte. Detta görs i syfte att formellt vara överens på myndighetschefsnivå.
6. Övningarna och deltagandet registreras i övningskalendern och skrivs in i bilaga 2 till Gemensam övningsinriktning för totalförsvaret.
7. Försvarsmakten eller Myndigheten för civilt försvar initierar planering av respektive övningar genom att kalla de aktörer som omfattas av övningen till ett startmöte för att påbörja planeringen. Denna planering kan påbörjas så långt som 2 år innan genomförande, beroende på övningens omfattning.

Figur 1. Process för samordning av övningsverksamhet på nationell nivå

⁶ Enligt Beredskapsförordningen (2022:524) ska myndigheter informera Myndigheten för civilt försvar om sin övningsverksamhet som har ansvar för att samordnar det civila försvaret och den nationella övningsverksamheten

Dokument vid inriktning och planering av övningar

För att stödja samordningen vid övningsplanering ska följande dokument tas fram⁷ vid respektive övning.

Inriktning

Dokumentet ska innehålla övergripande syfte och mål för övningens genomförande. Syftet med dokumentet är att initiera planeringen med deltagande aktörer. Vid militära övningar kan Myndigheten för civilt försvar samordna övriga civila aktörers deltagande. Om så bedöms lämpligt, kan även ytterligare aktörer kallas som t.ex. sektorsansvarig myndighet och CivO som omfattas av övningen.

Projektplanering

Dokumentet ska innehålla förutsättningarna för genomförandet med fastställda aktörsgemensamma mål samt en detaljerad beskrivning av övningsplaneringen med tids- och resursplanering. Dokumentet utvecklas av ansvarig projektledare tillsammans med de avdelade planerarna/övningsledare i samverkan med deltagande aktörer.

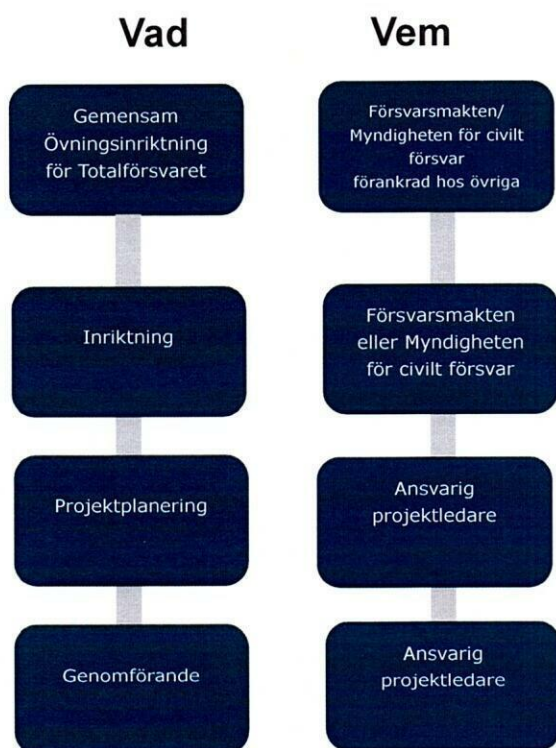
Genomförande

Dokumentet för genomförande ska innehålla all relevant information för övningens genomförande. Detta inkluderar övningstekniska aspekter, övningsledning, utvärdering och erfarenhetshantering. Dokumentet framarbetas av ansvarig projektledare i samverkan med de avdelade planerarna/övningsledare från deltagande aktörer.

⁷ Vilken typ av dokument och vem som skriver under dokumentet beror på vem som beställer/leder övningen (Försvarmakten eller Myndigheten för civilt Försvar)

Datum
2026-03-23

Beteckning
FM2026-7982:1
MCF 2026 02489-1

Figur 2. Ansvarig för ta fram olika dokument vid inriktning och planering av övningar